

Direktore Inese Sudraba

2023. gada 24. augustā

Valmieras Mūzikas skola

mācību priekšmets

FLAUTAS SPĒLE

Mācību priekšmeta programma aktualizēta pūšaminstrumentu un
sitaminstrumentu spēles kopas

2023. gada 24. augusta sēdē, protokols Nr. 7.

Mācību priekšmeta programmas izstrādāšanu un aktualizēšanu veica

Elīta Ezermale

Paraksts

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītībasprogrammas
Pūšaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Flautas spēle*

Programma

1. Programmas apraksts.

1.1. Mācību priekšmeta *Flautas spēle* mērķi un uzdevumi.

1.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamos patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

1.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Flautaspēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamos tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

3. Uzņemšanas prasības

3.1. Profesionālās ievirzes izglītības programmā persona tiek uzņemta, pamatojoties uz izglītības iestādes noteiktā vispārējās fizioloģiskās piemērotības un muzikālo dotību pārbaudījuma rezultātiem.

4. Mācību programmas specialitātē apguves ilgums un apjoms:

4.1. Izglītības programmas īstenošana notiek līdztekus vispārējai izglītībai.

4.2. Programmas apguves ilgums ir 6 (*7) gadi.

*7.mācību gads paredzēts audzēkņiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā mūzikas profesionālās izglītības pakāpē. (sk. Pielikums Nr.1);

- Mācību periods 6 gadi
- Mācību nedēļu skaits: 210

- Kopējais stundu skaits: 1697 (t.sk. mūzikas teorija, vispārējās klavieres, kolektīvā muzicēšana)
 - Kontaktstundas: 420
 - Prakse (koncerti, konkursi, meistarklases, radošās nometnes).
5. Mācību darba formas un metodes.
- 5.1. Mācību stunda
- 5.2. Patstāvīgā darba stundas
- 5.3. Kolektīvā muzicēšana no pirmās klases – mācību koris, specialitātē sākot ar 3 mācību gadu(1-2 mācību gadā pēc pedagoga ieskatiem);
- 5.4. Izglītojamo koncertu prakse:
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
 - atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.
- 5.5. Konkursi:
- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.
- 5.6. Festivāli:
- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
 - reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.
6. Audzēkņu mācību saniegunu vērtēšanas prasības, formas un veidi, zināšanu un prasmju vērtēšana:
- 6.1. Pārbaudes formas – programmas atskaņošana, tehnisko prasmju pārbaude.
- 6.2. Pārbaudes veidi:
- tehnisko prasmju pārbaudes;
 - mācību koncerti;
 - eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
 - noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.
- 6.3. Sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi:
- Skaņdarba nošu teksta apguves pakāpe.
 - Skaņdarba stila un rakstura izjūta.
 - Skaņdarba dramaturģijas atklāsmes (formas izjūta, dinamiskās gradācijas, artikulācija, toņa kvalitāte, intonācijas precizitāte)
 - Psiholoģiskie faktori- uzstāšanās emocionālitate, artistiskums.
 - Pārbaudes darbi tiek vērtēti 10 ballu sistēmā:
- 6.4. Vērtēšanas kritēriju tabula skatīt pielikumā Nr. 2 un Nr.3.
- 6.5. Tehniskā pārbaudījuma prasības skatīt pielikumā Nr. 4.
- 6.6. Noslēguma eksāmena prasības:
- Askaņot 1 izvērsta formas skaņdarbu (Sonāte, Variācijas, Koncerta 1 daļa) un 1 skaņdarbu VAI 3 dažāda rakstura, stila un laikmeta skaņdarbus.
- (Noslēguma eksāmena programmā vēlams iekļaut latviešu komponistu skaņdarbu).
7. Programmas vispārējs saturs.
- 7.1. Mūzikas uztvere.
- 7.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 7.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 7.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 7.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.
- 7.2. Mūzikas valoda:
- 7.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.

7.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.

7.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

7.3. Muzikāli radošā darbība.

7.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

7.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.

7.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.

7.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

8. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

8.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

9. Tālākās izglītības iespējas.

9.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

9.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

10. Mācību programmas *Flautas spēle* satura apguves secība, zināšanu un prasmju pārbaude:

Profesionālās ievirzes Flautas spēles audzēknim ir nepieciešams apgūt dažāda stila, formas un satura skaņdarbus, mūzikas izteiksmes līdzekļus, jāiegūst instrumenta spēles tehniskās prasmes un jāpilnveido tās.

Pedagoga uzdevums ir novērtēt audzēkņa piemērotību izvēlētajam instrumentam, fiziskos un muzikālos dotumus. Pareiza ambašūra un elpas (izelpas) nostādīšana ir viens no pedagoga pamatuzdevumiem. Izglītības programma jāapgūst, ievērojot audzēkņa fiziskos dotumus, uztveres spējas, kā arī izvēlēta instrumenta specifiku.

Mācību koncertos un eksāmenos programmu atskaņo no galvas.

Tehniskajās ieskaitēs etīdi atskaņo no notīm.

11. Programmas satura izvērsums:

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
1.	<p>Stājas, elpošanas, lūpu stāvokļa, roku un pirkstu pozīcijas nostādīšana.</p> <p>Gammas apgūst ievērojot audzēkņa vispārējo attīstību, muzikālo dotumu un spēju attīstības pakāpi un muzikālās darbības individuālo tempu.</p> <p>Gammas- Fa, Sol maž.- metronoms ceturdaļa=70-80</p> <p>Vingrinājumi, etīdes, skaņdarbi pamatiemaņu nostiprināšanai.</p> <p>Skaņveides paņēmieni– detache, legato, akcenti.</p> <p>Nošu ilgumi – vesela nots līdz astotdaļa un atbilstošas pauzes, ritma formula – ceturtdaļa ar punktu, taksmēri – 2/4, 3/4, 4/4, atkārtojuma zīme, volta.</p> <p>Faktūra– melodija.</p> <p>Dinamika – p; f; mp; mf; crescendo, diminuendo.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi- Moderato, Andante, Allegro, Dolce, Ritenuto, Tempo I</p>	<p>I semestrī pārbaudes darbus kārtoti atkarībā no iepriekšējās sagatavotības un skolotāja ieskatiem.</p> <p>II semestrī:</p> <p>Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite (Fa maž., trijskanis), Etīde.</p> <p>Pārceļšanas eksāmens (divi dažāda rakstura skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. Latviešu tautas dziesmas - Ar bitīti Rīgā braucu, Velc pelīte saldu miegu, Aijā, žūžu, Miedzīņš mani kaitināja, Pūt vējiņi, Sen jau Piču neredzēju un Ziemassvētku dziesmas (Krašauska-Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimšes biedrība)
 2. A.Vivaldi. Rudens. (skat.turpat)
 3. J.S.Bahs. Dziesma a-moll (Должиков Ю. (1993) Хрестоматия для флейты: 1-3 классы ДМШ, часть 1, Москва:Музыка)
 4. V.A.Mocarts. Maija dziesma (skat.turpat)
 5. A. Ridout. Zemnieku deja (Flote lernen mit Trevor Wye (1985) Frankfurt am Mein: Musikverlag Zimmerman)
- Etīdes un vingrinājumi (J.Dolžikovs, T.Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.)

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
2.	<p>Mācību gadā turpina strādāt pie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pareizas stājas, instrumenta turēšanas, <i>ambušūra</i> nostādīšanas; ▪ pareizas elpas, mēles un pirkstu koordinācijas attīstības; ▪ skaņas veidošanas un tās kvalitātes attīstīšanas. <p>Skaņveides paņēmieni – <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>accenti</i>. Nošu ilgumi, <i>metroritms</i> – <i>sešpadsmitdaļnots</i>, <i>uztakts</i>, <i>stiprā</i> – <i>vājā</i> <i>taktsdaļa</i>. Dinamika – <i>p</i>; <i>f</i>; <i>mp</i>; <i>mf</i>; <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>. Tempa un rakstura apzīmējumu piemēri – <i>Moderato</i>, <i>Andante</i>, <i>Allegretto</i>, <i>Allegro</i>, <i>Dolce</i>, <i>Lento</i>, <i>ritenuto</i>, <i>Tempo I</i>. Turpina spēlēt <i>vingrinājumus</i>, elpas nostiprināšanai, <i>ambušūra</i> veidošanai, <i>artikulācijai</i> un mēles darbībai, pirkstu tehnikai. Gammas: <i>Fa-re</i>, <i>Sol-mi</i>, <i>trijskanis</i>, <i>arpēdžijas pa 3 un pa 4</i>. <i>Metronoms</i>: <i>ceturtdaļa=80-92 spēlē ceturtdaļās</i>; <i>Etīdes</i>: līdz 12 etīdēm <i>Skaņdarbi</i>: līdz 8 sk.-d.</p>	<p>I semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite (<i>Sol - mi</i>, <i>trijskanis</i>, <i>arpēdžijas pa 3 un pa 4.</i>), <i>Etīde</i>.</p> <p>II semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite (<i>Fa -re</i>, <i>trijskanis</i>, <i>arpēdžijas pa 3 un pa 4.</i>), <i>Etīde</i>.</p> <p>Pārceļšanas eksāmens (divi dažāda rakstura skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. Latviešu tautas dziesmas – *Meitiņa mīļā*, *Es bij liela dziedātāja*, *Čučī mana līgaviņa*, *Cielava baltgalve* un *Ziemassvētku dziesmas* (*Krašauska-Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimšes biedrība*) 45
2. T.Duseks. *Sena deja* (*Krašauska-Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimzes biedrība*)
3. L.Bēthovens. *Vācu deja* (*Должиков Ю. (1993) Хрестоматия для флейты: 1-3 классы ДМШ, часть 1, Москва: Музыка*)
4. K.W.Gluks. *Deja* (*skat.turpat*)
5. J. Brāmss. *Petruška* (*skat.turpat*)
6. V.A.Mocarts. *Ganiņa dziesma* (*skat.turpat*)
7. J.S.Bahs. *Menuets* (*Flote lernen mit Trevor Wye (1985), Frankfurt am Mein: Zimmerman*)
Etīdes un vingrinājumi (*J.Dolžikovs, T,Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.*)

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
3.	<p>Mācību gadā turpina strādāt pie: pareizas stājas, instrumenta turēšanas, <i>ambušūra</i> nostādīšanas; pareizas elpas, mēles un pirkstu koordinācijas attīstības; skaņas veidošanas un tās kvalitātes attīstīšanas. Skaņveides paņēmieni – staccato, portato. Nošu ilgumi, metroritms – trīsdesmitdivdaļnots, sinkope, triole, fermāta, Da Capo al Fine, taktsmēri 3/8, 6/8. Melismi – priekšskanis, trilleris, mordents. Dinamika – pp– ff. Formas – divdaļu, trīsdaļu formas. Tempa un rakstura apzīmējumu piemēri– Maestoso, Scherzando, Accelerando, Adagio. Turpina vingrinājumu spēli – stājas, elpošanas, lūpu stāvokļa, mēles darbības, roku un pirkstu pozīcijas nostiprināšanai. Gammas: Si bemol-sol, Re-si, trijskanis, arpēdžijas pa 3un pa 4, tercās mažora gammās. Atkārtot gammas ar 1 zīmi. Metronoms: ceturtdaļa=90 – 100 spēlē ceturtdaļās; Etīdes: līdz 10 etīdēm Skaņdarbi: līdz 8 sk.-d.</p>	<p>I semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite (Re-si,(Sol-mi) trijskanis, arpēdžijas pa 3un pa 4.), Etīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>II semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite (Si bemol-sol , (Fa-re), trijskanis, arpēdžijas pa 3un pa 4.), Etīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>Pārceļšanas eksāmens (divi dažāda rakstura skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. F.Goseks. Gavote (Krašauska-Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimšes biedrība)
 2. L.Garūta. Šūpļa dziesma (skat.turpat)
 3. J.Haidns. Allegro F-dur. Должиков Ю. (1993) Хрестоматия для флейты: 1-3 классы ДМШ, часть 1, Москва: Музыка
 4. V.A.Mocarts. Ārija (skat.turpat)
 5. B.Dvarionas Prelūdiņa (skat.turpat)
 6. L.Bēthovens. Ekosēze (Flute Fancies. Compid e arranged by Hugh M.Stuart, The Boston Music)
 7. Latviešu tautas dziesmas apdare Kur tu skriesi vanadzīņi (Salaks V. (1995) Latviešu tautas dziesmu apdaru krājums. Sabiedrība Latvju kultūra)
- Etīdes un vingrinājumi (J.Dolžikovs, T,Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.)

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
4.	<p>Mācību gadā turpina strādāt pie: pareizas stājas, instrumenta turēšanas, <i>ambušūra</i> nostādīšanas; pareizas elpas, mēles un pirkstu koordinācijas attīstības; skaņas veidošanas un tās kvalitātes attīstīšanas.</p> <p>Nošu ilgumi, metroritms – ritma grupas ar salīgotām notīm, starptaktu sinkope.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – dubultstaccato, <i>flažoleti</i>.</p> <p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – baroks, klasicisms, romantisms.</p> <p>Formas – sonāte, variācijas.</p> <p>Dinamika – sfz, fp;</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumu piemēri – <i>gracioso</i>, <i>da capo</i>, <i>fine</i>, <i>capriccioso</i>, <i>Largo</i>, <i>Marciale</i>, <i>fermata</i>, <i>ritardando</i>, <i>rallentando</i>.</p> <p>Gammās: Mi bemol-do, La-fa#, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4, tercās mažora gammās, D7 un VII7 pamatveidā. Atkārtot gammās ar 1 un 2 zīmēm.</p> <p>Metronoms: ceturtdaļa=100-142 spēlē ceturtdalās.</p> <p>Etīdes: līdz 10 etīdēm</p> <p>Skaņdarbi: līdz 8 sk.-d.</p> <p>Vēlams apgūt vienu izvērsta formas skaņdarbu.</p>	<p>I semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite : La-fa#, (Re-si, Sol-mi) trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Etīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>II semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite: Mi bemol-do (Si bemol-sol , Fa-re), trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4.). Etīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>Pārceļšanas eksāmens (izvērstas formas skaņdarbs vai divi dažāda rakstura skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. R.Valentini. Adagio un Tīga (Krašauska-Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimšes biedrība)
 2. F.Šūberts. Muzikāls moments (Flute Guide Flute Music for Young Players, Universal Edition UE 30444)
 3. V.A.Mocarts. Rondo C-dur. (Должиков Ю. (1994) Хрестоматия для флейты: 1- 3 классы ДМШ, часть 2, Москва: Музыка)
 4. Latviešu tautas dziesmas Zaķīts gāja precībās apdare (V.Salaks (1995) Latviešu tautas dziesmu apdaru krājums, Sabiedrība „Latvju kultūra“)
 5. B.Marčello. Largo un Allegro (Flute Book 4, London: Trinity college) 46
 6. G.F.Telemans. Sonāte F-dur (G.P.Telemann For Sonatas for Flute and Piano, G.Schirmer, Inc. HP Hall Leonard Publishing Corporation, US
 7. A.Šturms. Modālā svīta (Rokraksts)
- Etīdes un vingrinājumi (J.Dolžikovs, T,Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.)

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
5.	<p>Mācību gadā turpina strādāt pie: pareizas stājas, instrumenta turēšanas, <i>ambušūra</i> nostādīšanas; pareizas elpas, mēles un pirkstu koordinācijas attīstības; skaņas veidošanas un tās kvalitātes attīstīšanas.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – vibrato, Whistle tones.</p> <p>Nošu ilgumi, metroritms – sekstole, maiņu, jaukts, salikts metrs.</p> <p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – baroks, klasicisms, romantisms, impresionisms un 20. gs. vidus sacerējumi.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – Piu/meno mosso; poco a poco, Grave, Largo, Prestissimo, accelerando, Tempo di Valse, Tempo di Marcia, brillante, grave, rubato.</p> <p>Dinamika – sub p, sub f.</p> <p>Formas – koncertpolka, svīta.</p> <p>Gammas: La bemol-fa, Mi-do#, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4, tercās mažora gammās, D7 un VII7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Atkārtot gammas ar 1, 2, 3 zīmēm.</p> <p>Metronoms: ceturtdaļa = 84-120, spēlē astotdaļās,</p> <p>Efīdes: līdz 10 efīdēm</p> <p>Skaņdarbi: līdz 8 sk.-d.</p> <p>Vēlams apgūt vienu izvērstas formas skaņdarbu.</p>	<p>I semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite: Mi-do#, (La-fa#, (Re-si, Sol-mi) trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Efīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>II semestrī: Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite: La bemol-fa (Mi bemol-do, Si bemol-sol , Fa-re), trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4.). Efīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>Pārceļšanas eksāmens (izvērstas formas skaņdarbs vai divi dažāda rakstura skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. K.V.Gluks. Melodija (Schowpieces arranged for flute and piano by James Galway, Novello London and Sevenoaks)
2. F.Goseks. Tamburīns (Платонов Н. (1988) Школа игры на флейте, Москва: Музыка)
3. J.Andersens. Šūrļa dziesma (Должников Ю. Пьесы для флейты и фортепиано Старшие классы ДМШ, Москва: Музыка)
4. I.Pauers. Kapričio. (Пауэр И. (1974) Каприччио, Москва: Музыка)
5. I.Zemzaris. Tarantella (Muzicējam kopā ar draugiem (2002) 1 burtnīca, Apgāds Rasa ABC)
6. D.Skarlati. Sonātes (3 Sonate per Flauto e pianoforte, Budapest: Musica)
7. G.F.Hendelis. Sonāte g-moll (Гендель Г. Ф. (1979) Сонаты для флейты и клавиесина, Москва: Музыка)

Efīdes un vingrinājumi (J.Dolžikovs, T,Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.

Klase	Zināšanas un prasmes	Zināšanu un prasmju pārbaude.
6.	<p>Strādā pie toņa kultūras. Izlīdzināts skanējums visos reģistros. Skaņdarbos prot atklāt muzikālo tēlu.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – frulato.</p> <p>Nošu ilgumi, metroritms – 5/8 taktsmērs, jaukts, salikts metrs.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – allargando, animato, calmato, cantabile, dolloroso, espressivo, senza, stringendo.</p> <p>Formas – koncerts.</p> <p>Gammas: Gammas līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4, tercās mažora gammās, D7 un VII7 pamatveidā, hromatiskā gamma.</p> <p>Metronoms: ceturtdaļa = 100-130, spēlē astotdaļās;</p> <p>Etīdes: līdz 10 etīdēm</p> <p>Skaņdarbi: līdz 8 sk.-d.</p> <p>Vēlams apgūt vienu izvērsta formas skaņdarbu.</p>	<p>I semestrī:</p> <p>Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>Tehniskā ieskaite: Gammas līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Lasīšana no lapas.</p> <p>II semestrī:</p> <p>Tehniskā ieskaite: Gammas līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4. Etīde. Lasīšana no lapas.</p> <p>Noslēguma eksāmens (izvērstas formas skaņdarbs un skaņdarbs VAI 3 dažāda rakstura, laikmeta un stila skaņdarbi).</p>

Ieteicamā repertuāra piemēri:

1. J.S.Bahs. Svīta Nr 2 (1986, Budapest: Editio Musica)
2. V.A.Mocarts. Turku rondo (Популярные произведения для флейты, Москва: Музыка)
3. K.Debisī. Meitene ar linu krāsas matiņiem (Flute Guide Flute Music for Young Players, Universal Edition UE 30444)
4. F. Kreislers. Valsis Skaistais Rozmarīns (The Magic Flute of James Galway, Novello London and Sevenoaks)
5. R.Drigo. Serenāde (Schowpieces arranged for flute and piano by James Galway, Novello London and Sevenoaks)
6. V. Ojakers. Humoreska (Querflotenmusik aus drei Jahrhunderten (1983) Leipzig: Musik)
7. G.F.Telemans. Sonāte G-dur (Telemann Zwölf methodische Sonaten für Flöte und Basso continuo, Heft 1, Edition Peters) Etīdes un vingrinājumi
(J.Dolžikovs, T.Wye, E.Kellers, Dž.Gariboldi N.Platonovs u.c.)

7. mācību gads

7. mācību gads paredzēts izglītojamiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā mūzikas profesionālās izglītības pakāpē.

Programmas prasības un grūtības pakāpe ir atbilstoša 6. klases mācību satura apguves prasībām.

Programmas prasības izglītības programmā Flautas spēlē

<p>Strādā pie toņa kultūras. Izlīdzināts skanējums visos reģistros. Skaņddarbos prot atklāt muzikālo tēlu.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – frulato.</p> <p>Nošu ilgumi, metroritms – 5/8 taktsmērs, jaukts, salikts metrs.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – allargando, animato, calmato, cantabile, dollaroso, espressivo, senza, stringendo. Formas – koncerts.</p> <p>Gammas: Gammas līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4, tercās mažora gammās, D7 un VII7 pamatveidā, hromatiskā gamma. Metronoms: ceturtdaļa = 100-140, spēlē astotdaļās;</p> <p>Etīdes: līdz 10 etīdēm</p> <p>Skaņdarbi: līdz 8 sk.-d. Vēlams apgūt vienu izvērsta formas skaņdarbu.</p>	<p>I semestrī:</p> <p>Tehniskā ieskaite bemolētās tonalitātes līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4.</p> <p>Etīde.</p> <p>Lasīšana no lapas.</p> <p>Mācību koncerts (divi dažāda rakstura skaņdarbi)</p> <p>II semestrī:</p> <p>Tehniskā ieskaite diezētās tonalitātes līdz 4 zīmēm, trijskanis, arpēdžijas pa 3 un pa 4.</p> <p>Etīde.</p> <p>Lasīšana no lapas.</p> <p>Mācību koncerts, kura programma izveidota, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā mūzikas profesionālās izglītības pakāpē.</p>
---	--

11. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

Valmieras mūzikas skola
Izglītības programmas „Instrumentālā mūzika”, apakšprogramma
„Pūšaminstrumentu spēle”

Vērtēšanas kritēriji tehniskajos pārbaudījumos un eksāmenos.

Vērtēšanas komponenti	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Visi vērtēšanas komponenti kopumā.	1	Nav izpratnes par instrumenta spēles tehnikas komponentu pielietošanas būtību, trūkst iemaņu.
	2	Apgūtas atsevišķas instrumentas spēles tehnikas zināšanas, prasmes un iemaņās, taču nav spēju tās praktiski pielietot.
Tehnisko komponentu: gammu, trijskaņu, apvērsumu, etīdes vai skaņdarba nošu teksta pārzināšana.	3	Ļoti vāja.
	4	Vāja, individuālo spēju līmenī.
	5	Vairāki izpildīti nepareizi.
	6	Daži izpildīti nepareizi.
	7	Laba.
	8	Pārlicinoša.
Toņa kultūra.	3	Ļoti vāji kontrolēta.
	4	Vāji kontrolēta, individuālo spēju līmenī.
	5	Apmierinoša.
	6	Gandrīz laba.
	7	Laba.
	8	Ļoti laba, muzikāla.
Temps.	3	Ļoti lēns.
	4	Lēns, individuālo spēju līmenī.
	5	Palēns.
	6	Mazliet lēnāks par noteikto minimālo metronomisko tempu.
	7	Noteiktais minimālais metronomiskais temps.
	8	Ātrāks par noteikto minimālo metronomisko tempu.
Visi vērtēšanas komponenti kopumā.	9	Augsts instrumenta spēles tehniskais izpildījuma līmenis, tehniskie komponenti tiek pielietoti vispusīgi un sabalansēti.
	10	Ļoti augsts instrumenta spēles tehniskais izpildījuma līmenis, tehnisko komponentu skaidrs, precīzs, pārlicinošs pielietojums.

Valmieras mūzikas skola
Skaņdarbu atskaņojuma prasmju vērtējuma kritēriji
mācību koncertos un eksāmenos.

Vērtēšanas komponenti	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Visi vērtēšanas komponenti kopumā.	1	Nav izpratnes par instrumenta spēles komponentu pielietošanas būtību, trūkst iemaņu.
	2	Apgūti atsevišķi instrumenta spēles komponenti, prasmes un iemaņas, taču nav spēju tās praktiski pielietot.
1. Skaņdarbu atskaņojuma tehniskā precizitāte. Temps, metroritms, dinamika, Artikulācija, skaņdarba nošu teksta apguve.	3	Bieži neatbilst komponista norādēm, ir daudz teksta kļūdu.
	4	Daļēji atbilst komponista norādēm, sastopamas biežas teksta kļūdas un neprecizitātes.
	5	Kopumā atbilst komponista norādēm, skaņdarbos pieļautas teksta kļūdas un neprecizitātes.
	6	Kopumā atbilst komponista norādēm, bet dažos skaņdarbos pieļautas neprecizitātes.
	7	Kopumā atbilst komponista norādēm, atskaņojums vietām nedaudz formāls.
	8	Atbilst komponista norādēm, atskaņojums precīzs, sabalansēts.
	9	Pilnībā atbilst komponista norādēm, atskaņojums harmonisks un pārliedzinošs.
	10	Pilnībā atbilst komponista norādēm, ir spilgts, pārliedzinošs un radošs.
2. Skaņas kvalitāte. Toņa kultūra. Intonācijas precizitāte.	3	Ļoti vāji kontrolēta.
	4	Vāji kontrolēta, individuālo spēju līmenī.
	5	Apmierinoša.
	6	Gandrīz laba.
	7	Laba.
	8	Ļoti laba, muzikāla.
	9	Teicama. Jūtama radoša pieeja.
	10	Izcila.

3. Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums. Satura atklāsme, tēlainība, forma, stila un rakstura atbilstība, uzstāšanās emocionālitate, artistiskums, frāzējums.	3	Ļoti vāji atbilstošs saturam, komponentu pielietojums neprecīzs un patvaļīgs.
	4	Nestabils, vairāki komponenti pielietoti aptuveni un neprecīzi.
	5	Kopumā saprotams un apmierinošs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nav pietiekama.
	6	Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi kopumā pielietoti pareizi, tomēr sniegunā pietrūkst brīvības un pārliecības.
	7	Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi kopumā pielietoti skaidri un precīzi, sniegums samērā pārliecinošs.
	8	Mākslinieciskais sniegums atbilst autora iecerei, ir skaidrs un precīzs, komponentu pielietojums sabalansēts.
	9	Mākslinieciskais sniegums atbilst autora iecerei, ir pārliecinošs, skaidrs un precīzs, komponentu pielietojums harmonisks, jūtama radoša pieeja.
	10	Mākslinieciskais sniegums spilgts un brīvs, ir sekots ne tikai autora iecerei, bet piedāvāts savs oriģināls skatījums.

Koka pūšaminstrumenti

1. 1. - 2.klases audzēkņi tehnisko pārbaudījumu nekarto, bet mācību gada laikā klasē apgūst mažora gammas, pieļaujama atkāpe, ja instrumenta spēles pedagogs uzskata, ka audzēknis ir attiecīgi sagatvots tehniskā pārbaudījuma prasībām, tad uzstāšanās pieredzes iegūšanā audzēknis drīkst kārtot tehnisko pārbaudījumu.
2. Harmoniskais un melodiskais minors tiek spēlēti tikai sākot ar 3. klasi.
3. Hromatisko gammu, dominantseptakordu un ievadseptakordu apgūst 5.-6.klase mācību gadā speciālitātes nodarbībās.
4. 1.semetra tehniskajā pārbaudījumā flautas un saksofoni spēlē diezētās gammas, 2. semestrī - bemolētās gammas.
5. 1.semetra tehniskajā pārbaudījumā klarnetes spēlē bemolētās gammas, 2. semestrī - diezētās gammas.
6. Tehniskā pārbaudījuma prasības:
 - 6.1. 2.klasē spēlē mažora gammu, 5/3 un arpedžo ar 1 zīmī.
 - 6.2. 3.klasē spēlē mažora un paralēlā minora gammas, 5/3 un arpedžo ar 2 zīmēm, kā arī visas attiecīgo alterācijas zīmju mažora gammas līdz 2 zīmēm.
 - 6.3. 4.klasē spēlē mažora un paralēlā minora gammas, 5/3 un arpedžo ar 3 zīmēm, kā arī visas attiecīgo alterācijas zīmju mažora gammas līdz 3 zīmēm.
 - 6.4. 5.klasē spēlē mažora un paralēlā minora gammas, 5/3 un arpedžo ar 4 zīmēm, kā arī visas attiecīgo alterācijas zīmju mažora gammas līdz 4 zīmēm.
 - 6.5. 6.klasē spēlē mažora un paralēlā minora gammas, 5/3 un arpedžo ar 4 zīmēm, kā arī visas attiecīgo alterācijas zīmju mažora gammas līdz 4 zīmēm.
7. Koka pūšaminstrumenti tehniskajā pārbaudījumā gammas spēlē astotdaļās.
8. Gammas, trijskaņus un arpēdžijas izpilda detašē (*detache*) un legāto (*legato*) skaņveides paņēmienos.
9. Gammu atskaņošanas tempa minimālās prasības:

Klase	Gammas, 5/3 un arpēdžiju temps ceturtdaļnotīs	
	flauta, saksofons	klarnete
2.klase	I=54	I=44
3.klase	I=76	I=54
4.klase	I=92	I=70
5.klase	I=100	I=82
6.klase	I=112	I=100

10. Pirms tehniskā pārbaudījuma audzēknis vai audzēkņa pedagogs norāda savu izvēlēto tempu gammas atskaņošanai, bet tas nedrīkst būt zemāks par minimālā tempa prasībām attiecīgajai klasei.
11. Tehniskajā pārbaudījumā tiek ietverta lasīšana no lapas.
12. Tehniskajā pārbaudījumā tiek atskaņota viena etīde.
13. Tehniskajā pārbaudījumā 4.-6.kl. audzēkņi, iepriekš informējot un norādot konkrētus skaņdarba posmus, atskaņo pūtēju orķestra skaņdarbu partiju balsis.

Tehnisko pārbaudījumu vērtē pedagogu komisija vismaz no trim pedagogiem. Gala vērtējums tik izlikts no aritmētiski vidējā rezultāta summējot vērtējumus visos paredzētajos komponentos. Tehniskais pārbaudījums tiek vērtēts vadoties pēc „**Vērtēšanas kritēriji tehniskajos pārbaudījumos un eksāmenos**”